

החלטת ועדת האתיקה

בענין קובלנות של ח"כ דוד אזולאי וח"כ משה גפני נגד ח"כ יוסף לפיד

מיום 16.10.2001

1. הקובלנה של ח"כ דוד אזולאי

ביום 3.6.2001 הגיש ח"כ דוד אזולאי קובלנה לוועדת האתיקה של חברי הכנסת המתייחסת לראיון ברדיו שקויים עם ח"כ יוסף לפיד בעקבות הפיגוע בדולפינריום בתל-אביב. הראיון התייחס לנושא קבורתם של ההרוגים על ידי חברה קדישא.

הקובל מצטט את דברי הנקבל מתוך תמליל הראיון על החברה קדישא:

"הם משתפ"ים של החמאס, כי החמאס לא רוצה את הרוסים פה בחיים וחברת קדישא לא רוצה פה את הרוסים מתים".

לטענת הקובל דבריו האמורים של ח"כ לפיד הם השתלחות בוטה שאין לה אח ורע במציאות הפוליטית, והוא מבקש כי ינקטו צעדים כנגד ח"כ לפיד על מנת להעמידו על חומרת מעשיו ולמען ישמעו ויראו.

2. הקובלנה של ח"כ משה גפני

ביום 5.6.2001 הגיש ח"כ משה גפני קובלנה לוועדת האתיקה באותו ענין.

לטענת הקובל, הציבור החרדי נזעק עם קבלת ההודעה על הפיגוע בליל שבת והגיע מיד למקום עם צוותי הצלה על מנת לטפל בחרדת קודש במתים, ולמרות זאת "אנו נאלצים לשמוע כי אנו שווים, אליבא של ח"כ לפיד, לפריצי חיות האדם בחמאס תוך ניצול העובדה כי שבת שלמה איננו מגיבים ומכאן גם ההסתה שכביכול אין מקום לקבור חלק מהנרצחים כאשר מייד עם צאת השבת התברר כבדוא".

3. במקביל פנה ח"כ משה גפני אל היועץ המשפטי לממשלה, אשר ביקש את תגובתו של ח"כ לפיד.

4. תגובת הנקבל

ביום 7.6.2001 ענה ח"כ לפיד ליועץ המשפטי לממשלה בזו הלשון:

"פנייתו של ח"כ משה גפני אליך היא חלק מהניסיון שהוא וחבריו החרדים בכנסת עושים כדי לסתום את פי. הוא גם דואג לפרסום הפניה כדי לזכות בשבחי העיתונות החרדית, גם כשהוא יודע שאין שום סיכוי שתנקוט בצעדים משפטיים נגדי.

במאמר מוסגר כדאי לציין שכל מה שאמרתי בגנות החברה קדישא הוא כאין וכאפס לעומת ההשמצות שחברי כנסת חרדים משמיעים נגד חוגים חילוניים בכלל, נגד מפלגת שינוי בפרט ועל אחת כמה וכמה נגדי, ואין צורך להזכיר דווקא לך את התבטאויותיו של הרב עובדיה יוסף.

ועכשיו לגופו של עניין: התגובה שלי בגנות חברה קדישא, שלא מוכנה לקבור את "הספק יהודים" בין קורבנות פעולת הטרור המזוויעה במועדון "דולפי" ב-1 ביוני 2001, התבססה על ידיעה בתקשורת שהוכחה לאחר מכן. אולם אין בהכחשה כדי למצות את האמת. נכון אמנם שחברה קדישא אינה מסרבת לקבור את הצעירים הללו, אך נכון גם שהיא אינה מוכנה לקבור אותם יחד עם חבריהם היהודים הגמורים, אלא בחלקה נפרדת. על-כן בעינה עומדת הטרזניה שלי שצעירים מסכנים אלה, שעלו ארצה באותה עליה, למדו באותו בית ספר, עמדו להתגייס ביחד, יצאו לבלות ביחד ומצאו את

מותם ביחד, לא יכולים להקבר ביחד משום הפליית חלק מהם (ואמנם אני השתתפתי בהלוויתה של מריאנה מדבדנקו בגבעת ברנר).

בעיני זה נוהל ונוהג בלתי אנושי ועל כך הוקעתי את חברה קדישא, שאינה רוצה את הצעירים הללו במותם כפי שאירגוני הטרור אינם רוצים אותם בחייהם.

יחד עם זאת אני מסכים שכינויה של חברה קדישא "משת"פית של הג'יהאד האיסלאמי" שנאמר מיד אחרי האירוע המזעזע בלחץ הנסיבות המזוועות, לא היה במקומו ועל כך אני מצטער."

5. צעדי ועדת האתיקה

5.1 ביום 3.7.2001 שלחה ועדת האתיקה את מכתבו של ח"כ לפיד ליועץ המשפטי לממשלה לח"כ אזולאי וביקשה לברר האם הוא רואה בכך התנצלות של ח"כ לפיד.

5.2 במכתבו מיום 8.7.2001 לוועדת האתיקה סירב ח"כ אזולאי לראות בכך התנצלות והוא קובע:

"1. דברי ח"כ לפיד במכתבו, המתיימר להיות מכתב "התנצלות", אינו אלא עוד ניסיון לא מכובד להטיל דופי בציבור החרדי ולדבר בגנותו.

2. ח"כ לפיד בנה את כל הטענות המבישים שלו נגד חברה קדישא על גבי ידיעה בתקשורת שהוכחשה, אלא שההכחשה ששללה כל יסוד תחת טיעוניו, אין בה, לדידו של ח"כ לפיד, "כדי למצות את האמת" והוא ממשיך לחפש אמת משלו, הנוחה לו.

3. למעט התנצלות על הביטוי האומלל שהוציא ח"כ לפיד המשווה את חברה קדישא לחמאס, אין כל התנצלות בדבריו על הדברים הבוטים נגד חברה קדישא הציבור החרדי בכללותו והתבטאויותיו הגזעניות כלפי יהודים.

4. לא זו אף שזו, ח"כ לפיד מצדיק את דברי הגנאי המוטחים על ידו נגד חברה קדישא ותולה את צדקת דרכו ב"השמצות", כביכול, שחברי כנסת חרדים משמיעים נגדו."

6. החלטות ועדת האתיקה

6.1 ועדת האתיקה החליטה לראות במכתבו של ח"כ יוסף לפיד ליועץ המשפטי לממשלה התנצלות ולפיקר רואה הועדה את התיק כסגור.

6.2 עם זאת, הוועדה מקווה שהתבטאויות בוטות של חברי הכנסת לא יישנו. לשם כך החליטה, בתוקף סמכותה לפי סעיף 20(ב) לכללי האתיקה של חברי הכנסת, לצוות על פרסום ההחלטה בדרך של הנחתה על שולחן הכנסת.

הערה:

חבר הכנסת רחמים מלול, חבר ועדת האתיקה, השתתף בדיון בנושא קובלנותיהם של חברי הכנסת אזולאי וגפני, אך לבקשת הנקבל, חבר הכנסת לפיד, ועל אף החלטת ועדת האתיקה מיום 7.3.2001 שקבעה שאין מקום לפסילת חבר בוועדת האתיקה, החליט שלא ליטול חלק בגיבוש ההחלטה של ועדת האתיקה בקובלנה זו.